

Acte 40è aniversari de la Diada del 1976

Agrair en nom de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya, les CCOO de Catalunya, que ens hagueu convidat.

Fa 40 anys la manifestació de la Diada a Sant Boi, va ser una fita important en el camí de la recuperació de les llibertats i els drets nacionals i socials. Reivindicar la memòria pública de la història és un element de justícia social i personal, però també serveix per reafirmar voluntats. El futur el construïm movent-nos en el present, però cal saber com aquest s'ha configurat, quines han estat les lluites de molts homes i dones, conèixer-les, aprendre d'elles i reivindicar-les.

Per això vull posar en valor, i agrair, als organitzadors d'aquest acte, que ens doneu la paraula. Aquell 11 de setembre de 1976 no s'explica sense reconèixer el paper i la funció d'un moviment obrer que lluita pels drets laborals i socials dels treballadors i treballadores, que és conscient del component polític de les reivindicacions laborals i socials i que està compromès en fer de Catalunya un sol poble. El moviment obrer és, ja abans d'aquell 1976, un subjecte sociopolític actiu, que ha estat transcendental en la conquesta de les llibertats polítiques i nacionals al nostre país, així com en la consecució dels drets democràtics i de ciutadania.

Avui la CONC, orgullosos de poder dir que ja hi érem aquell 11 de Setembre, com ja hi havíem estat en molts altres onzes de setembre al carrer, molt més perillosos, ateses les condicions de repressió i persecució en què es varen celebrar, volem reivindicar el protagonisme de les lluites obreres i populars que expliquen el context que va fer possible la celebració d'aquella manifestació. Aquell 1976 Catalunya va viure la major densitat de conflictes laborals, d'hores de vaga i de manifestacions dels darrers anys, superiors a les del conjunt d'Espanya en qualsevol dels anys anteriors. Unes lluites obreres que es confrontaven directament amb un règim que en aquell moment encara seguia viu i volia perpetuar-se. El dictador havia mort al llit encara no feia un any, però la dictadura va ser derrotada al carrer, gràcies sobre tot al conjunt de lluites obreres i populars que van entendre que reivindicació social i política anaven juntes. Sense llibertats qualsevol lluita reivindicativa es convertia en un conflicte polític. Els treballadors es mobilitzaven per la millora de les condicions de treball i de vida, però eren conscients del component polític de les seves accions.

El franquisme triomfant a sang i foc el 1939 va situar el moviment obrer com un dels principals objectius a batre, executant, assassinant, sumàriament, a milers de dirigents obrers o enviant-los a la presó o l'exili. El potent moviment obrer català i el catalanisme polític, allò que s'anomenava *l'anti-Espanya* fou un dels principals focus de la repressió franquista que volia anorrear la identitat cultural catalana i la seva resistència social. En aquelles condicions, la represa del moviment obrer i de la seva organització fou una tasca difícil, en unes circumstàncies de dura repressió. Però ja a partir dels anys 50, recordem la vaga de tramvies del 1951, la de bicicletes de

Terrassa el 1956, s'evidenciava la represa del moviment obrer, reorganitzant-se en la clandestinitat, i la seva participació activa, per no dir motora, de la vida política opositora.

Aquella Catalunya va veure créixer la seva població en un 75% entre 1950 i 1975. Un 57% corresponia a la immigració, que va nodrir la recomposició industrial del país. Aquell canvi demogràfic va ser paral·lel a l'extensió de la reivindicació catalanista en l'espai polític antifranquista i a la recomposició d'un moviment obrer que va assumir com a pròpia la reivindicació nacional, fent seus els conceptes de classe obrera, llibertats democràtiques i drets nacionals. Conceptes integrats ja en aquelles primeres comissions obreres empenyades en recuperar el fil de la dignitat obrera que el franquisme va voler dissoldre en la foguera de la repressió. L'any 1964, a l'església de Sant Medir a Barcelona, es reuneixen en assemblea clandestina representants sindicals de les comissions obreres de diverses empreses, per coordinar les seves lluites i aprovar una plataforma reivindicativa, una reunió que és presa com l'acte fundacional de CCOO de Catalunya, i que evidència un salt qualitatiu en el procés de reorganització del moviment sindical a Catalunya en plena dictadura franquista. L'any 1967 es forma la Comissió Obrera Nacional de Catalunya, una formulació clara del compromís del moviment obrer amb la qüestió nacional.

Ja des dels anys 60 del segle passat, molts treballadors immigrants es mobilitzen els 11 de Setembre, enlairen quatribarrades, cridats per una direcció del moviment obrer, reconstruït en la negra nit de la dictadura franquista, que va fusionar sectors immigrants i autòctons i que reivindicava amb orgull que *és català qui viu i treballa a Catalunya*. Dirigents com Cipriano García, arribat des de Castilla-La Manxa a inicis dels 50 i detingut el 1960, quan pintava en protesta pels fets de Palau i la detenció de Jordi Pujol, jutjat en Consell de Guerra i condemnat a presó, que defensa aferrissadament la idea de '*Catalunya, un sol poble*' l'impregnen; o López Bulla, dirigent als anys 70, també immigrant, va definir amb tota rotunditat el caràcter de classe i nacional de les CCOO, de la CONC. CCOO volia contribuir a ser un factor de cohesió social per a tots els treballadors i treballadores i evitar la seva fragmentació en funció del seu origen. Una convicció que avui segueix viva i practicada per evitar que els corrents racistes i xenòfobs s'instal·lin en el món del treball i enfrontin treballadors amb treballadors. Per això mateix, des de CCOO, i des del primer moment, hem entès i ens hem compromès amb el coneixement de la llengua catalana i la seva consideració com un dret de ciutadania del que se n'ha de promoure l'ús en tots els àmbits. La nova realitat social reforça aquesta necessitat, per la qual cosa cal rebutjar els atacs contra la llengua i el model d'escola catalana, que busquen trencar la convivència.

Aquesta és la base que facilità la confluència amb els sectors de la societat civil catalana antifranquista més distants del moviment obrer per anar construint l'acció unitària d'oposició al franquisme que donen lloc, el 1971, a la creació de l'Assemblea de Catalunya, en la qual CCOO jugarem un paper actiu i compromès. L'Assemblea de Catalunya plasma de manera clara aquesta confluència entre el

moviment social i el moviment nacional democràtic i la consciència que la unitat és el motor de la transformació de la realitat.

Precisament per això la definició de la seva proposta programàtica traspuja un alt contingut social:

- Consecució de l'amnistia general dels presos i exiliats polítics.
- L'exercici de les llibertats democràtiques fonamentals: de reunió, d'expressió, d'associació –inclosa la sindical-, de manifestació i dret de vaga, que garanteixin l'accés del poble al poder econòmic i polític.
- El restabliment provisional de les institucions i dels principis configurats en l'Estatut de 1932 com a expressió concreta d'aquestes llibertats a Catalunya i com a via per arribar al ple exercici del dret d'autodeterminació.
- La coordinació de l'acció de tots els pobles peninsulars en la lluita democràtica.

El segon punt evidència aquesta confluència de diferents sectors i de l'important pes dels moviments obrers, de la pagesia, socials, i que moltes vegades s'obvia, quan es relaciona l'exigència de llibertats democràtiques i el caràcter instrumental també d'aquestes per a ser exercides per fer avançar l'accés efectiu del poble al poder econòmic i polític.

Avui de nou ens trobem en una cruïlla com a poble i, conscients d'això, aquest no és només un acte commemoratiu, sinó sobre tot un moment reivindicatiu per combatre el present i projectar el futur.

El compromís sindical és clar i és la voluntat de construir aquesta Catalunya social, que ens permeti viure amb major llibertat i major igualtat. En un context diferent del de 1976, però un context on la classe treballadora estem patint les conseqüències d'un procés de concentració de poder global que qüestiona la democràcia i que anul·la la sobirania local. En aquest context es reafirma el caràcter unitari i nacional d'unes CCOO compromeses amb la unitat dels treballadors i treballadores catalans i la reafirmació de l'internacionalisme del moviment sindical. Avui compartim lluites els treballadors del món, on la vaga general que protagonitzen 180 milions de treballadors indis, la lluita treballadors de Fuenlabrada de Coca Cola, la lluita per la llibertat sindical a Equador, Guatemala o Colòmbia o la dels docents a Catalunya, per millorar l'educació i les condicions de treball, configuren una mateixa estratègia sindical global de lluita pel treball digne i per acabar amb l'hegemonia neoliberal.

Avui ens confrontem amb un Estat instal·lat en les polítiques autoritàries, antisocials i recentralitzadores. Aquest és el principal impediment per construir aquest futur de Catalunya social. Per això cal mantenir la màxima unitat social i política si volem fer avançar els drets nacionals i socials. Els atacs a l'autogovern a través de la invasió competencial, el dèficit fiscal i el no-reconeixement dels drets nacionals i lingüístics dels país emmarquen un conflicte polític que només es pot abordar per la via de la negociació i la democràcia. L'encausament de la Mesa del Parlament evidència un cop més que la judicialització de l'actual conflicte polític, al voltant dels drets

nacionals, no és la solució: és un atac a la democràcia i a la separació de poders. L'actual crisi democràtica i institucional requereix reforçar la democràcia.

La ciutadania ha de poder participar en tot allò que l'afecta i el dret a decidir és un principi democràtic que hem de poder exercir en tot allò que afecta el nostre futur, tant en el marc nacional com en el social. Catalunya és una nació i té dret a decidir el seu propi futur i la forma de relació que vol tenir amb l'Estat espanyol. Les Comissions Obreres de Catalunya volen reafirmar aquest principi, que està vigent en els seus Estatuts des de la seva constitució.

Per a CCOO, la defensa dels drets socials i dels drets nacionals és indestruïble.

Amb el convenciment que no pot haver-hi progrés nacional sense progrés social, CCOO de Catalunya considerem que l'actual procés de reafirmació sobirana s'ha de basar en amplis consensos i aliances, que facin possible i efectiu el lliure exercici del dret a decidir, que ens permeti materialitzar la profunda aspiració de construir un país més just on viure i treballar amb drets.

Salut i bon treball.

Visca Catalunya!

Joan Carles Gallego

Sant Boi, 9 setembre de 2016